

Duurzame mobiliteit naar de Waddeneilanden

Oplegnotitie **Technologieverkenning ondiepe duurzame scheepvaart | Waddenveren voor de toekomst**

Voor de bereikbaarheid naar de Waddeneilanden ligt er op de lange termijn een belangrijke maar ook mogelijke kansrijke uitdaging. Hoe houden we Waddeneilanden betrouwbaar bereikbaar en verduurzamen we de mobiliteit naar de eilanden? Een belangrijke vraag waarvoor het Programma naar een Rijke Waddenzee (PRW) gevraagd is een 'Transitieschets' op te stellen.

Waddenzee wordt ondieper, baggeren neemt toe

Eén belangrijke reden hier goed over na te denken komt voort uit de constatering dat de Waddenzee sinds de aanleg van de Afsluitdijk en de Lauwersmeerdijk steeds verder verzand. Naar verwachting zet deze trend zich ook de komende decennia nog verder door ondanks de toenemende zeespiegelstijging. Hiermee neemt ook de baggeropgave van de vaargeulen, die sinds 2010 sterk is toegenomen, nog verder toe! De impact op de ecologisch waardevolle wadbodem in de vaargeulen en verspreidingsgebieden voor baggerslib ligt hieronder.

Innovatiescan naar ondiepere en emissieloze scheepvaart

Het PRW heeft het Maritime Research Institute Netherlands (MARIN) gevraagd een technologieverkenning te doen naar ondiepe duurzame scheepvaart ten behoeve van Waddenveren op de lange termijn, vanuit de ambitie de invloed op het ecosysteem Waddenzee te minimaliseren: impactarm en emissieloos. Het doel van deze verkenning is inzicht te geven in de mogelijke innovatierichting(en)/-opgave(n) voor overheid en marktpartijen, door hierop te inspireren en partijen uit te dagen hier mee aan de slag te gaan. De verkenning brengt (conceptuele) mogelijkheden in beeld die door experts intuïtief als haalbaar/realistisch worden gezien. De verkenning omvat niet de verdere discussie of afweging van maatschappelijke (on)wenselijkheid van (deel)keuzes en beschouwing van economische haalbaarheid.

Aan deze verkenning van het MARIN is bijgedragen door experts van C-Job Naval Architects, Conoship, Damen en Van Oossanen.

Bijgaand rapport bevat een overzicht van gedane beschouwingen en conceptuele ideeën. Hoofdconclusie is dat er voldoende perspectieven zijn om de gevraagde keuzes op weg naar verduurzaming van het vervoersconcept zowel t.a.v. emissieloos als impactarm (ondieper) technisch te vertalen. Dit veronderstelt ook dat belangrijke stappen en keuzes nodig zijn hoe we op de lange termijn personenmobiliteit (toeristenforensen) en vrachtmobiliteit in relatie tot elkaar faciliteren om deze concepten te kunnen realiseren.

Gewichtsreductie van schepen is ook in relatie tot het relatief hoog gemiddelde energieverbruik, een kritieke ontwerpparameter die kan worden bereikt door verkleining van transportbehoefte, als ook de scheiding van personen- en vrachtvervoer, al dan niet in relatie tot de het (deels) varen op getij. Inspirerend zijn o.a. de gedachten over toepassing van (intrekbare) hydro/aero foil toepassing voor ondiep water, het outrigger-concept, het denken in modulaire uitbreiding van de scheepromp (i.v.m. grote bezettingsgraadverschillen) en gedachten over gecombineerde vlootconcepten naar doelgroepbehoefte. Vanzelfsprekend zijn nadere studies over de in beeld gebracht innovaties noodzakelijk.

Kansrijke innovaties

Het PRW ziet met deze rapportage onderstreept dat experts in de sector voldoende kansrijke innovaties zien om ondiepere en emissieloze veerboten voor de Waddenzee te realiseren en daarmee stappen te zetten in emissieloze, impactarme en adaptieve mobiliteit naar de Waddeneilanden die passen bij de unieke waarden van dit gebied. Deze verkenning betreft een eerste scan naar innovatieve mogelijkheden die verrijking, verdieping, maar ook verdere dialoog verlangd over de randvoorwaarden en uitgangspunten.

drs. ing. H.J. (Hendrikus) Venema
Programma naar een Rijke Waddenzee, 24 juni 2021

